

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Տնօրեն

Ն. Էլոյան

31 օգոստոս 2022թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ

ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Երևանի Լ. Արիսյանի անվան

N 127 ավագ դպրոցի X^{կ/բ} դասարան

դասղեկ՝ Արմինե Սարգսյան

2022-2023 ուսումնական տարի

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Տնօրեն՝ _____ Ն.Էլոյան

31 օգոստոս 2022թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ

ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Երևանի Լ. Արիսյանի անվան

N 127 ավագ դպրոցի X^{4/բ} դասարան

դասղեկ՝ Արմինե Սարգսյան

2022-2023 ուսումնական տարի

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:
V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝
ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնույթագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջհետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

ը. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ
Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու քաղաքացիությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակարարվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Գասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հանախումբների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը,
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.....6

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.....6

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 8

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ..... 8

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉՉԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ 8

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	8
3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն.....	8
3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն.....	8
3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն.....	9
3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն.....	9
3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն.....	9
4. ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ԿԱՊԸ.....	9
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	9
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	Error!
defined.	Bookmark not
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	10
ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	12
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ....	13
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ.....	13
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ.....	Error! Bookmark not defined.
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱԳԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒԻԿ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՀԵՏ.....	14
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ.....	14
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ	15
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ.....	15
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ	Error! Bookmark not defined.
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ	16
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ.....	16
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.....	17
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ.....	18
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	19

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակերտական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	Մեռը	Միտոսոլը	Մշմժ
1	Ազատյան Ռուստամբեկ Շավկատ	31.08.2022 հ.111	2996	17.05.2007	ար		
2	Գրիգորյան Միլենա Գևորգ	31.08.2022 հ.111	2997	26.001.2006	իգ		
3	Թադևոսյան Անահիտ Արամայիս	31.08.2022 հ.111	2998	21.06.2007	իգ		
4	Հարությունյան Գայինա Առաքելի	31.08.2022 հ.111	2999	06.03.2006	իգ		
5	Հովհաննիսյան Սամվել Սերգել	31.08.2022 հ.111	3001	30.01.2007	ար		
6	Մանուկյան Էրիկ Անդրանիկ	31.08.2022 հ.111	3002	26.04.2006	ար		
7	Մկրտչյան Ռիմա Ստեփան	31.08.2022 հ.111	3003	07.02.2007	իգ		
8	Մուրադյան Ալյա Վարդան	31.08.2022 հ.111	3004	08.03.2007	իգ		
9	Պողոսյան Գոռ Վահան	31.08.2022 հ.111	3006	28.07.2007	ար		
10	Սերոբյան Միքայել Հովիկ	31.08.2022 հ.111	3007	14.10.2007	ար		
11	Հարությունյան Միկել Արտակ	31.08.2022 հ.111	3000	21.04.2007	ար		
12	Դավթյան Անգելինա Էդուարդ	19.09.2022 հ.15	3020	25004.2007	իգ		
13	Արրահամյան Արեգ Արսեն	31.08.2022 հ.111	2973	03.06.2007	ար		
14	Պողոսյան Հայկ Ավետիկի	12.09.2022 հ.8	3013	15.05.2006	ար		
15	Աշուղաթյան Կամո Վրեժ	27.09.2202 հ. 24	3025	02.10.2006	ար		
16	Բաբայան Վահե Գարիկ	04.10.2022 հ. 31	3030	05.02.2007	ար		
17	Մաթթար Ժուլիեթ Մուսայի	17.10.2022 հ.34	3032	12.01.2007	իգ		
18	Հովհաննիսյան Գրիգոր Արա	01.11.2022 հ.40	3035	01.11.2007	ար		
19	Ազատյան Մարգարիտ Բագրատ	19.09.2022 հ. 15	3021	18.03.2007	իգ		
20	Խաչատրյան Վահե Սմբատ	31.08.2022 հ.111	2980	16.12.2007	ար		
21	Մուրադյան Ալիկ Արայում	16.02.2023 հ.90	3061	14.05.2007	ար		
22	Աթոյան Լենա Մկրտչի	22.03.2023 հ.98	3065	30.05.2007	իգ		

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Դա՛վաթևություն
1	Մարի Իզմիրյան մանկատուն			Բավարար	
2	Քանաքեռ 14փ, 422, բն.4	077 250 512		Բավարար	
3	Վ.Փափազյան , տուն 57	099 401 226	Մատնահարդար	Բավարար	

4	Մարի Իզմիրյան մանկատուն			Բավարար	
5	Քանաքեռցու 5 նրբ., տուն 30/9	098 706 701		Բավարար	
6	գ.Առինջ, 4 փ, տուն 12	098 225 340	Չի աշխատում	Բավարար	
7	Քանաքեռ 1 փ, տուն 26	077 411 703		Բավարար	
8	Յակուբյան փ., տուն 54	098 191 534	Չի աշխատում	Բավարար	
9	Գրիբոյեդովի 4 փ, բն. 1	096 230 796	Չի աշխատում	Բավարար	
10	Քանաքեռ 17 փ, 34 տուն	094 860 649	Սուրբ Գրիգոր լուսավորիչ-ում ք/ք	Բավարար	
11	Գոգոյի տուն 24	098 708 408		Բավարար	
12	Քանաքեռ, Աղասու 1 փ, տուն 2 ^ա	094 502 101		Բավարար	
13	Հ.Ներսիսյան 14/1, բն. 36	094 064 044		Բավարար	
14	Աճառյան 22 ^ա բն. 12	077 582 458	Չի աշխատում	Բավարար	
15	Քանաքեռ, 6 փ, 3 նրբ տուն 1	077 785 800	Չի աշխատում	Բավարար	
16	Լևիսիուսի 6 փ, 16 շ., բն. 36	094 974 741		Բավարար	
17	Աղոնց 6/1, բն. 107	055 899 053(տ)	Չի աշխատում	Բավարար	
18	Ն/Ն 5գ., Միկոյան 4 փ, բն. 19	096 665 303		Բավարար	
19	Քանաքեռ, Աղասու 18, տուն 4	093 330 909	Չի աշխատում	Բավարար	
20	Ծարավ Աղբյուր ,տուն 78	096 999 313		Բավարար	
21	Գոգոյի 7, բն. 4	093 751 510	Չի աշխատում	Բավարար	
22	Քանաքեռ, 14 փ, 2.40, բն. 28	098 233 643	Չի աշխատում	Բավարար	

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)

Դասարանը բաղկացած է 34 աշակերտից: Դասարանի կողեկուի վրա ձևավորված է ջերմ, համերաշխ, աշխատասեր և ընկերասեր մթնոլորտում: Դասարանում սովորում են հիմնականում լավ առաջադիմություն ունեցող աշակերտներ:

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

1. Դասագրքերի բաշխում: Հասնել նրան, որ դասարանի յուրաքանչյուր աշակերտ ապահովված լինի գրքերով :

2. COVID-19 անվտանգության կանոններ՝

- Աշակերտը դպրոց է գալիս մեկանգամյա կամ բազմակի օգտագործման դիմակով: Մուտքը դպրոց առանց դիմակի արգելվում է: Դիմակ չունեցող աշակերտներին դպրոցը մուտքի մոտ տրամադրում է մեկանգամյա օգտագործման դիմակ:
- Աշակերտին կարող է ուղեկցել ոչ ավել, քան մեկ անձ: Ուղեկցողի մուտքը դպրոց արգելվում է:
- Դասասենյանում առկա աշակերտական նստարանների միջև հեռավորությունը 2մ է, իսկ աշակերտական աթոռների միջև հեռավորությունը 1.5մ է: Դասասենյակում առկա են նաև ախտահանիչ նյութեր(ձեռքերի հակամանրէային ախտահանիչ և սպիտ), հիգիենայի պարագաներ և բժշկական դիմակներ:
- Դասերից հետո դասասենյակում առկա ամբողջ գույքը և հատակը ախտահանվում է:
- Աշակերտները անձնական օգտագործման իրերով, գրենական պիտույքներով՝ չեն կիսվում դասընկերների հետ:
- Աշակերտները հետևում են համավարակին վերաբերող հավաստի աղբյուրներից ստացված տեղեկատվությանը:

3. Ուշադրություն դարձնել անձնական հիգիենային.

- Դասարան մտնելուց առաջ յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է անպայման ախտահանի ձեռքերը և դասարան մտնի անպայման դիմակով՝ պահելով հեռավորություն իր դասընկերներից:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն

Խոսել աշակերտների հետ հայ հոգևոր արժեքների մասին, անցկացնել ազգային արժեքներ ներկայացնող և մշակույթային կոթողներին նվիրված զրույցներ: Աշակերտների մոտ զրույցի միջոցով խորացնել հայեցի դաստիարակությունը:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն

Ծանոթացնել հայկական արվեստի լավագույն նկարիչների կտավներին, լսել դասական և ժամանակակից հայ երգահանների ստեղծագործությունները:

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն

Պատմել Գագիկ Ստեփանյանի և մյուս հերոսների կյանքի և սխրանքների մասին: Ապրիլմեկյան պատերազմի և այն գոհերի մասին, ովքեր հերոսացան պաշտպանելով հայրենիքի սահմանները:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

Աշակերտներին սովորեցնել ճիշտ կոփել մարմինը: Ամեն առավոտ կատարել լիցքային վարժություններ՝ բացատրելով դրանց անհրաժեշտությունը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

Աշխատանքի կուլտուրայի ձևավորում: Սերմանել աշակերտների մոտ, որ դասարնը, դպրոցը մեր տունն է և զարգացնել նրանց մոտ աշխատասիրությունը:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն

Անցկացնել գրույցներ շրջակա միջավայրի նկատմամբ հոգատարություն դրսևորելու վերաբերյալ: Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հոգատարություն շրջակա միջավայրի նկատմամբ:

4. ԴՊՐՈՑ-ԸՆՏԱՆԻՔ ԿԱՊԸ

Ստեղծել ծնողական կոմիտեի անդամների կազմը: Կազմակերպել հեռավար ծնողական ժողովներ: Ծանոթանալ յուրաքանչյուր ընտանիքի սոցիալական վիճակին:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1.	Գիտելիքի օր		
2.	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները կազմակերպելու նպատակով հրավիրել ծնողական ժողով: Ստեղծել ծնողական խորհուրդ: Բաշխել դասագրքերը		դասղեկ
	Քննարկել կարգապահական աշխատանքների բաշխման հարցեր: Ստուգել աշակերտների հիգիենիկ վիճակը՝ պահպանելով COVID-19		դասղեկ

	անվտանգության կանոնները:		
4.	Հետևողական լինել աշակերտների կարգապահությանը: Ստուգել աշակերտների հիգիենիկ վիճակը		դասղեկ
5.	Չրույց անցկացնել երեխաների հիգիենայի շուրջ: Մաքուր պահել դասասենյակը, նստարանները:		դասղեկ
6.	Անցկացնել գրույց՝ նվիրված ՀՀ անկախության օրվան		դասղեկ
7.	Անցկացնել գրույց՝ «Դպրոցն իմ աշխատավայրն է» թեմայով		դասղեկ
8.	Աշակերտներին ծանոթացնել քաղաքավարության կանոններին (խնդրանք, ծանոթություն, երախտագիտություն)		դասղեկ
9.	Անցկացնել գրույց՝ նվիրված Էրեբունի Երևանի տոնին		դասղեկ
10.	Ուրախ ժամանց: Բացահայտել Շնորհալի երեխաներին		դասղեկ
11.	Չրույց էսթետիկական դաստիարակության շուրջ		դասղեկ
12.	Ստեղծագործական ժամ		դասղեկ
13.	Աշխատանք հետ մնացող և չառաջադիմող աշակերտների հետ		դասղեկ
14.	Չրույց նվիրված երկրաշարժի տարելիցին: Ֆիլմի դիտում		դասղեկ
15.	Աշակերտի արժեհամակարգի ձևավորում		դասղեկ
16.	Պատասխանատվության զգացողությունը անհատի կյանքում		դասղեկ
17.	Աշխատանքն ու ապագան		դասղեկ
18.	Ամանորյա երազանքներ		դասղեկ
19.	Մեր փառապանծ բանակը		դասղեկ
20.	Մեր կապույտ, կանաչ մոլորակը		դասղեկ
21.	Մեր երազած քաղաքը		դասղեկ
22.	Չրույց հիգիենայի մասին		բ/բ
23.	Պոեզիայի ժամ նվիրված մայրենիին		դասղեկ
24.	Խոսքի ճիշտ ձևակերպում		դասղեկ
25.	Պատասխանատվության զգացում		դասղեկ
26.	Ստեղծագործական ունակությունների խթանում		դասղեկ
27.	Միրել կենդանիներին		դասղեկ
28.	Տեսածի և լսածի ճիշտ վերարտադրություն		դասղեկ
29.	Չրույց նվիրված Մեծ Եղեռնին		ուսուցիչ
30.	Խտրականություն		դասղեկ
31.	Փորձենք լսել և հասկանալ միմյանց		դասղեկ
32.	Փառապանծ Մայիս		դասղեկ
33.	Ուսումնական տարվա ձեռքբերումները		դասղեկ
34.	Ուսումնական տարվա ձեռքբերումները		դասղեկ

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	մայրենի			ռ.լ.			օ.լ.			մաթեմ.			Երկրաչ.			աշխարհ			կենսաբ			քիմիա		
	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	Հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց
1	+			+			+			+			+			+			+			+		
2	+			+			+			+			+			+			+			+		
3	+			+			+			+			+			+			+			+		
4	+			+			+			+			+			+			+			+		
5	+			+			+			+			+			+			+			+		
6	+			+			+			+			+			+			+			+		
7	+			+			+			+			+			+			+			+		
8	+			+			+			+			+			+			+			+		
9	+			+			+			+			+			+			+			+		
10	+			+			+			+			+			+			+			+		
11	+			+			+			+			+			+			+			+		
12	+			+			+			+			+			+			+			+		
13	+			+			+			+			+			+			+			+		
14	+			+			+			+			+			+			+			+		
15	+			+			+			+			+			+			+			+		
16	+			+			+			+			+			+			+			+		
17	+			+			+			+			+			+			+			+		
18	+			+			+			+			+			+			+			+		
19	+			+			+			+			+			+			+			+		
20	+			+			+			+			+			+			+			+		
21	+			+			+			+			+			+			+			+		
22																								

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՃԵՈՒՄ

Անվանումը	Ֆիզիկա	Հ.պատմ	հասարակ	ՀԵՊ	ՆՉՊ	Ինֆորմ		
-----------	--------	--------	---------	-----	-----	--------	--	--

Դասամասայանի համարը	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց
1	+			+			+			+			+			+								
2	+			+			+			+			+			+								
3	+			+			+			+			+			+								
4	+			+			+			+			+			+								
5	+			+			+			+			+			+								
6	+			+			+			+			+			+								
7	+			+			+			+			+			+								
8	+			+			+			+			+			+								
9	+			+			+			+			+			+								
10	+			+			+			+			+			+								
11	+			+			+			+			+			+								
12	+			+			+			+			+			+								
13	+			+			+			+			+			+								
14	+			+			+			+			+			+								
15	+			+			+			+			+			+								
16	+			+			+			+			+			+								
17	+			+			+			+			+			+								
18	+			+			+			+			+			+								
19	+			+			+			+			+			+								
20	+			+			+			+			+			+								
21	+			+			+			+			+			+								
22																+								

ԱՇԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

Խամար	Նախասիրական-առարկայական Խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական Խմբակներ	Մարզական Խմբակներ	Այլ Խմբակներ
1				
2				
3				աստղնագործություն
4				
5				
6				
7				
8				
9				

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
03.09.2022	Ծանոթանալ ծնողների հետ	Ներկայացնել ավագ դպրոցի խնդիրներն ու պահանջները	
10.09.2022	Կազմակերպչական և ընթացիկ հարցեր, կարգապահության և առաջադիմության հետ կապված հարցերի քննարկում:	Լինել հետևողական դպրոցական կարգ ու կանոններին	
12.10.2022	Դասարանական Ծ/Խ ընտրություն	Բաց քվեարկությամբ ծնողները ընտրեցին դաս-ի Ծ/Խ անդամներ	
11.11.2022	Բացակայությունների և ուշացումների հետ կապված հարցերի քննարկումներ	Պարզել ուշացումների պատճառները և հասցնել նվազագույնի	
29.12.2022	1-ին կիսամյակի արդյունքների ամփոփում	Քննարկել 1-ին կիսամյակի արդյունքները, զրույց անհանգստացնող հարցերի շուրջ	
27.01.2023	2-րդ կիսամյակի ընթ. հարցեր, անելիքներ	Լսել ծնողներին	
05.04.2023	120-200 ժամ բացակայություն ունեցող աշակերտների հարցը	Նախապատրաստվել քննություններին: Հոսքային դասարանում մնալու կարգը	

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Անցկացման օրը, ամիսը	Քննարկվող հարցեր	Զրույցի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ

Դասարանի ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ՝ Ասատրյան Աննա 091 252657 միջին մասնագիտական

անդամներ՝	Հովհաննիսյան	Մարիամ	միջին	մասնագիտական
անդամներ՝	Յուզբաշյան	Վիկտորիա	միջին	մասնագիտական

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ

Դասավանան օրը	Քննարկվող հարցեր	Ծնողկոմիտեի նիստի համառոտ բովանդակություն	Ծանոթություն
	Կազմակերպչական հարցեր: Աշակերտների առաջադիմությունը, կարգապահությունը, հիգիենան, հաճախումները	Դասագրքերի բաշխում և գրենական պիտույքների ապահովում: Հետևեն, որ աշակերտները դպրոց հաճախեն կոկիկ, մաքուր, հետևեն սանիտարահիգիենիկ նորմերին և դասերին պատրաստ	
03.09.2022	Ծանոթանալ ծնողների հետ	Ներկայացնել ավագ դպրոցի խնդիրներն ու պահանջները	
10.09.2022	Կազմակերպչական հարցեր: Աշակերտների առաջադիմությունը, կարգապահությունը, հիգիենան, հաճախումները	Դասագրքերի բաշխում և գրենական պիտույքների ապահովում: Հետևեն, որ աշակերտները դպրոց հաճախեն կոկիկ, մաքուր, հետևեն սանիտարահիգիենիկ նորմերին և դասերին պատրաստ	
19.10.2022	Ծխ անելիքները	Մեպտեմբեր , հոկտեմբեր,ամիսներին ԾԽ -ի անելիքները	
.10.2022	Աշակերտների սոց. վիճակը	ԾԽ-ի օգնությամբ ավելի մանրամասն իմանալ աշ-ի սոց վիճակի մասին, հնարավորության սահմաններում կազմակերպել օգնություն՝ սոց. ծանր վիճակի դեպքում:	
25.11.2022	Աշխատանք մշտական ուշացող և չառաջադիմող աշակերտների հետ	Զրույց , քննարկում, պարզել պատճառները	
29.12.2022	1-ին կիսամյակի ամփոփում	Զրույց,քննարկում ,ձեռքերումներ և բացթողումներ	
10.01.2023	2րդ կիսամյակի անելիքները	Զրույց ,քննարկում	

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ
(ուստարվա ընթացքում կատարած աշխատանքների համառոտ ամփոփում և վերլուծություն)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱԾՔԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

Հոդված 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂՎԱԾՔԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների պահպանումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների պահպանումը.

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

Հոդված 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(կրճատումով)

Հոդված 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի

առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

Հոդված 11. Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական

համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, բնտանական կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր

իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» պունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործառնության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ